

Bruxelles, 25 martie 2019

AVIZ CĂTRE PĂRȚILE INTERESATE

RETRAGEREA REGATULUI UNIT ȘI DREPTUL UE ÎN MATERIE DE CONCURENȚĂ

La 29 martie 2017, Regatul Unit a notificat intenția sa de a se retrage din Uniune în temeiul articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană („TUE”). La 22 martie 2019, Consiliul European (Articolul 50) a decis, în acord cu Regatul Unit, și în cazul în care Acordul privind retragerea este aprobat de Camera Comunelor până cel târziu la 29 martie 2019, să prelungească termenul de doi ani prevăzut la articolul 50 alineatul (3) din TUE până la 22 mai 2019.

În cazul în care Acordul privind retragerea nu este aprobat de Camera Comunelor până cel târziu la 29 martie 2019, Consiliul European a decis să prelungească termenul prevăzut la articolul 50 alineatul (3) din TUE până la 12 aprilie 2019. Aceasta înseamnă că, începând cu 30 martie 2019, ora 00:00 (CET) („data retragerii”), Regatul Unit va fi o „țară terță”¹.

Pregătirea pentru retragere este o chestiune care prezintă interes nu numai pentru UE și autoritățile naționale, ci și pentru entitățile din sectorul privat.

Având în vedere incertitudinile legate de ratificarea Acordului de retragere, tuturor părților interesate și, în special, operatorilor economici li se reamintesc consecințele juridice care trebuie să fie luate în considerare atunci când Regatul Unit devine o țară terță.

Sub rezerva perioadei de tranziție prevăzute în acordul de retragere², începând cu data retragerii, Regatul Unit va deveni o țară terță în ceea ce privește aplicarea normelor UE în materie de concurență³.

Prezentul aviz oferă câteva orientări doar cu privire la principalele implicații care pot fi prevăzute în cazul în care acordul de retragere nu intră în vigoare (scenariul „fără acord”)

¹ O țară terță este o țară care nu este membră a UE.

² A se vedea partea a patra din Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (JO, C 66 I, 19.2.2019, p. 1).

³ Până la retragerea Regatului Unit, dreptul UE în materie de concurență rămâne însă pe deplin aplicabil în Regatul Unit, ca în orice alt stat membru.

în ceea ce privește aplicarea dreptului UE în materie de concurență (normele antitrust, controlul concentrărilor economice)⁴.

1. ASIGURAREA RESPECTĂRII NORMELOR ANTITRUST ALE UE

Asigurarea respectării normelor antitrust ale UE este reglementată de articolele 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”), de Regulamentul (CE) nr. 1/2003⁵ și de Regulamentul (CE) nr. 773/2004⁶. Acest cadru juridic este completat de alte regulamente privind anumite tipuri de conduită sau anumite sectoare, precum și de liniile directoare furnizate prin diferite decizii⁷, comunicări și orientări adoptate de Comisia Europeană („Comisia”) și de jurisprudența instanțelor Uniunii⁸.

Aplicarea teritorială a dreptului UE în materie de concurență

Aplicarea teritorială a normelor antitrust ale UE este definită la articolele 101 și 102 din TFUE, astfel cum au fost interpretate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene („Curtea de Justiție”). Aceste norme se aplică indiferent de naționalitatea întreprinderii sau de țara în care este înregistrată ori își are sediul întreprinderea și pot viza inclusiv comportamente care se produc în afara UE. După cum a statuat Curtea de Justiție, faptul că o întreprindere care participă la un acord este situată într-un stat terț nu împiedică aplicarea TFUE în măsura în care un asemenea acord produce efecte pe teritoriul pieței interne⁹. În ceea ce privește comportamentul care s-a produs în afara UE, competența Comisiei poate fi justificată în temeiul dreptului internațional public fie pe baza faptului că acel comportament are loc în UE¹⁰, fie pe baza doctrinei efectelor în UE¹¹.

Prin urmare, faptul că Regatul Unit va deveni o țară terță în urma retragerii sale nu va avea, în sine, un impact asupra aplicabilității normelor antitrust ale UE în cazul

⁴ Acesta este un document neoficial al serviciilor din cadrul DG Concurență, care nu creează și nu afectează drepturi legale și nici nu instituie obligații în sarcina Comisiei Europene.

⁵ Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele [101] și [102] din tratat (JO L 1, 4.1.2003, p. 1).

⁶ Regulamentul (CE) nr. 773/2004 al Comisiei din 7 aprilie 2004 privind desfășurarea procedurilor puse în aplicare de Comisie în temeiul articolelor [101] și [102] din tratat (JO L 123, 27.4.2004, p. 18).

⁷ Decizia 2011/695/EU Președintelui Comisiei Europene din 13 octombrie 2011 privind funcția și mandatul consilierului-auditor în anumite proceduri în domeniul concurenței (JO L 275, 20.10.2011, p. 29).

⁸ Pentru o privire de ansamblu asupra legislației și a diferitelor comunicări și orientări, a se vedea <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/legislation.html>.

⁹ A se vedea, de exemplu, Hotărârea Curții de Justiție din 25 noiembrie 1971, *Béguelin Import*, 22/71, ECLI:EU:C:1971:113, punctul 11.

¹⁰ Hotărârea Curții de Justiție din 27 septembrie 1988, *Ahlström Osakeyhtiö și alții/Comisia*, cauzele conexe C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 și C-125/85-C-129/85, ECLI:EU:C:1988:447, punctul 16.

¹¹ Hotărârea Curții de Justiție din 6 septembrie 2017, *Intel Corp/Comisia*, Cauza C-413/14, ECLI:EU:C:2017:632, punctele 43-47.

întreprinderilor din Regatul Unit. Ca orice altă societate înregistrată sau cu sediul social într-o țară terță, o societate din Regatul Unit va fi supusă normelor antitrust ale UE în cazul în care comportamentul său anticoncurențial are loc sau produce efecte în UE. Aceasta se aplică întreprinderilor publice și întreprinderilor care beneficiază de drepturi speciale sau exclusive și care își au sediul sau sunt stabilite în Regatul Unit.

Aspecte specifice legate de asigurarea respectării normelor antitrust ale UE în urma retragerii Regatului Unit

Comisia va continua să își exercite competența în materie de acorduri sau comportamente care afectează concurența în cadrul pieței interne. Regatul Unit își poate invoca competența, în paralel, față de astfel de practici, în temeiul propriilor norme antitrust naționale.

Consecințe asupra competențelor de investigare ale Comisiei și asupra valabilității deciziilor Comisiei

Comisia nu va mai putea efectua inspecții în Regatul Unit în temeiul articolului 20 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003. Comisia va putea însă în continuare să obțină informații în temeiul articolului 18 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003.

Toate deciziile Comisiei adoptate în temeiul articolelor 101 și 102 din TFUE înainte de retragerea Regatului Unit din UE vor rămâne valabile.

2. CONTROLUL CONCENTRĂRILOR EFECTUAT DE UE

Controlul concentrărilor economice efectuat de UE este reglementat de Regulamentul UE privind concentrările economice¹² și de Regulamentul de punere în aplicare¹³ aferent. Acest cadru juridic este completat de liniile directoare furnizate prin diverse comunicări și orientări ale Comisiei și de jurisprudența instanțelor Uniunii¹⁴.

Regulamentul privind concentrările economice instituie un sistem de control *ex ante*, în cadrul căruia anumite tipuri de operațiuni care depășesc praguri specifice ale cifrei de afaceri trebuie să obțină aprobarea Comisiei înainte ca părțile implicate să aibă dreptul de a le executa. În cazul în care Comisia are competență în ceea ce privește o operațiune în temeiul Regulamentului privind concentrările economice, statele membre nu sunt autorizate să mai aplice normele naționale acestei operațiuni. Statele membre pot însă lua măsurile adecvate pentru a proteja alte interese legitime

¹² Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (JO L 24, 29.1.2004, p. 1).

¹³ Regulamentul (CE) nr. 802/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi și anexele sale (formularul CO, formularul simplificat CO, formularul RS și formularul RM) (JO L 133, 30.4.2004, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1033/2008 al Comisiei (JO L 279, 22.10.2008, p. 3), și prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1269/2013 al Comisiei (JO L 336, 14.12.2013, p. 1).

¹⁴ Pentru o privire de ansamblu asupra diferitelor comunicări și orientări, a se vedea <http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/legislation.html>.

decât cele prevăzute în Regulamentul privind concentrările economice, în condițiile prevăzute la articolul 21 din regulamentul menționat. Competența exclusivă pe care o are Comisia în UE în temeiul Regulamentului privind concentrările economice este denumită și „principiul ghișeului unic”.

În ceea ce privește normele antitrust, sistemul UE de control al concentrărilor se aplică indiferent de naționalitatea societății, de țara de înregistrare sau de țara în care își are sediul aceasta. Prin urmare, faptul că Regatul Unit va deveni o țară terță în urma retragerii sale din UE nu va avea un impact asupra aplicabilității Regulamentului privind concentrările economice în ceea ce privește societățile din Regatul Unit atunci când sunt îndeplinite criteriile de competență prevăzute în regulamentul menționat.

Este posibil ca atât Comisia, cât și autoritatea națională de concurență din Regatul Unit să aibă competența de a analiza în paralel o operațiune de concentrare planificată, dar în conformitate cu normele lor proprii de fond și de competență privind controlul concentrărilor economice¹⁵. Prin urmare, societățile nu vor mai beneficia de principiul ghișeului unic în această privință.

Aspecte specifice privind evaluarea competenței Comisiei

Data relevantă pentru stabilirea competenței UE asupra unei concentrări în temeiul articolelor 1 și 3 din Regulamentul privind concentrările economice este data de încheiere a acordului obligatoriu din punct de vedere juridic, anunțarea unei oferte publice ori a preluării pachetului de control sau data primei notificări a concentrării, în funcție de care dintre aceste date survine prima¹⁶. Aceste norme nu sunt afectate de ieșirea Regatului Unit din UE. Dacă oricare dintre evenimentele relevante are loc înainte de retragerea Regatului Unit, Comisia va analiza dacă testul privind competența prevăzut în Regulamentul privind concentrările economice este îndeplinit la data evenimentului respectiv.

În cazul în care data relevantă pentru stabilirea competenței UE este posterioară retragerii Regatului Unit, Comisia nu va mai lua în considerare cifra de afaceri pe care o realizează în Regatul Unit părțile la concentrare atunci când va stabili cifra de afaceri relevantă la nivelul UE și cifra de afaceri realizată în mod individual în fiecare stat membru¹⁷.

Aspecte specifice legate de competență în ceea ce privește concentrările fără dimensiune europeană în urma unei trimeri

¹⁵ La fel cum se întâmplă în prezent în cazul operațiunilor examinate de Comisie și de agențiile de concurență din țările terțe.

¹⁶ A se vedea punctul 156 din Comunicarea jurisdicțională consolidată a Comisiei în temeiul Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (JO C 95, 16.4.2008, p. 1).

¹⁷ Acest lucru poate avea drept consecință nedeclanșarea obligației de notificare pentru anumite operațiuni care ar fi atins pragurile prevăzute în Regulamentul privind concentrările economice dacă s-ar fi inclus cifra de afaceri realizată de întreprinderile în cauză în Regatul Unit; de exemplu, în cazul în care întreprinderea-țintă nu realizează o cifră de afaceri de cel puțin 250 milioane EUR în UE, fără a lua în calcul cifra sa de afaceri din Regatul Unit.

În ceea ce privește competența Comisiei în urma unei trimeri referitoare la o concentrare fără dimensiune europeană, trebuie să se facă o distincție între trimiterile prelabile notificării, în conformitate cu articolul 4 alineatul (5) din Regulamentul privind concentrările economice, și trimiterile ulterioare notificării, în conformitate cu articolul 22 din același regulament.

- Trimiteri prelabile notificării în temeiul articolului 4 alineatul (5) din Regulamentul privind concentrările economice

În temeiul articolului 4 alineatul (5) din Regulamentul privind concentrările economice, partea care face notificarea sau părțile care fac notificarea pot depune o cerere motivată de examinare de către Comisie a unei concentrări fără dimensiune europeană, cu condiția ca respectiva concentrare să poată fi examinată în conformitate cu legislațiile naționale privind concurența a cel puțin trei state membre. Orice stat membru competent își poate exprima dezacordul în termen de 15 zile lucrătoare. În cazurile în care s-a depus o cerere în temeiul articolului 4 alineatul (5) înainte de data retragerii și dacă o concentrare fără dimensiune europeană poate fi examinată în trei state membre, printre care și Regatul Unit, Comisia va fi competentă în temeiul articolului 4 alineatul (5) din Regulamentul privind concentrările economice dacă, înainte de retragerea Regatului Unit, s-a încheiat perioada de 15 zile lucrătoare fără ca niciun stat membru competent să își exprime dezacordul.

Faptul că o concentrare poate fi examinată în Regatul Unit nu va mai fi relevant pentru aplicarea articolului 4 alineatul (5) din Regulamentul privind concentrările economice în ceea ce privește cererile depuse după data retragerii.

- Trimiteri posterioare notificării în temeiul articolului 22 din Regulamentul privind concentrările economice

După retragerea sa, Regatul Unit nu va mai putea să facă trimiteri către Comisie sau să se alăture trimiterilor adresate de alte state membre în temeiul articolului 22 din Regulamentul privind UE. În cazul în care Regatul Unit a solicitat o trimitere sau s-a alăturat unei trimiteri efectuate de către un alt stat membru înainte de retragere, iar Comisia a decis (sau se consideră că a decis) să examineze concentrarea în conformitate cu articolul 22 alineatul (3) din Regulamentul privind concentrările economice înainte de data retragerii sale, cazul va fi considerat ca fiind trimis și în ceea ce privește Regatul Unit. În caz contrar, cazul nu va fi considerat ca fiind trimis în legătură cu Regatul Unit.

Evaluarea de fond

De la data retragerii și în cazul în care acordul de retragere nu este ratificat, Comisia va trebui să țină seama de faptul că Regatul Unit nu va mai face parte din piața internă. Prin urmare, Comisia nu va mai fi competentă să constate că o concentrare planificată ar ridica (sau nu) obstacole semnificative în calea concurenței efective pe piețele naționale sau subnaționale din Regatul Unit. În plus, comerțul dintre UE și Regatul Unit ar putea face obiectul unor noi tarife și bariere netarifare. Acest lucru poate avea un impact asupra evaluării concurențiale a Comisiei, inclusiv asupra caracterului adecvat și a viabilității măsurilor de remediere, în cazul în care o concentrare generează preocupări în materie de concurență. Consecințele respective vor trebui evaluate individual pentru fiecare caz în parte, iar părțile care participă la

concentrare sunt invitate să discute aceste aspecte cu serviciile Direcției Generale Concurență din cadrul Comisiei.

Nu se vor mai putea efectua inspecții în temeiul articolului 13 din Regulamentul privind concentrările economice în Regatul Unit. Comisia va putea însă în continuare să obțină informații în temeiul articolului 11 din Regulamentul privind concentrările economice.

Menținerea valabilității deciziilor Comisiei în temeiul Regulamentului privind concentrările economice după retragerea Regatului Unit

Toate deciziile Comisiei adoptate în temeiul Regulamentului privind concentrările economice (inclusiv deciziile prin care se impun anumite condiții și obligații) rămân valabile după retragerea Regatului Unit. Din motive de claritate, nu ar trebui să se facă nicio distincție între deciziile care se referă la efectul unei concentrări asupra concurenței la nivelul Spațiului Economic European sau în oricare dintre celelalte 27 state membre ale UE și deciziile Comisiei care se referă la efectul unei concentrări pe piețele naționale sau subnaționale ale Regatului Unit. În principiu, decizia va rămâne valabilă și în cazurile în care angajamentele se referă la o problemă de concurență care afectează doar o piață națională sau subnațională din Regatul Unit¹⁸.

În urma retragerii Regatului Unit, părțile pot, în anumite circumstanțe, lua în considerare posibilitatea de a solicita Comisiei să renunțe, să modifice sau să înlocuiască anumite angajamente din clauza de revizuire standard care este, de regulă, cuprinsă în angajamente¹⁹. Solicitățile formulate în acest sens pot fi considerate fondate în cazurile în care angajamentele în cauză abordează probleme de concurență numai pe piețele din Regatul Unit (sau pe piețe doar din Regatul Unit și dintr-o țară terță). Serviciile Direcției Generale Concurență din cadrul Comisiei vor fi disponibile pentru a oferi orientări în cazuri individuale.

Site-ul Comisiei privind dreptul UE în materie de concurență (http://ec.europa.eu/competition/index_en.html) oferă informații suplimentare. Aceste pagini vor fi actualizate cu noi informații, dacă va fi necesar.

Comisia Europeană
Direcția Generală Concurență

¹⁸ Într-adevăr, întrucât, la momentul luării deciziei, Comisia avea competență și, prin urmare, obligația de a căuta o soluție pentru a răspunde unei probleme de concurență în Regatul Unit, în timp ce autoritatea națională din domeniul concurenței din Regatul Unit nu avea competența să facă acest lucru, decizia rămâne valabilă.

¹⁹ A se vedea secțiunea F – Clauza de revizuire din modelul de text al Comisiei pentru angajamentele de cesionare, disponibil la adresa <http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/legislation.html>.